

35.874 Wijziging Twm Covid-19

Bijdrage 50PLUS Martin van Rooijen

Voorzitter,

Vandaag zijn wij in dit huis bijeen, op de laatste dag van het parlementaire jaar, om de wijziging in de Twm in verband met de regeling van het vereiste van goedkeuring bij wet van een Koninklijk Besluit tot verlenging als bedoelt in artikel VIII, lid 3, van de Tijdelijke wet maatregelen covid-19 te bespreken.

Aanleiding voor dit wetsvoorstel is de motie Janssen c.s. die op 27 oktober 2020 door de Eerste Kamer is aangenomen. Op 23 februari 2021 is de motie-De Boer c.s. delegatie onder vereiste goedkeuring bij wet (EK 35.526, AK) aangenomen, waarin de voorkeur werd uitgesproken voor de modaliteit van delegatie onder het vereiste van goedkeuring bij wet. Beide moties zijn mede namens mijn fractie door mij ondertekend.

De gekozen modaliteit is die onder punt 8 uit de brief van de Minister van VWS van 19 februari 2021 met betrekking tot de modaliteiten bij de uitvoering van de motie Janssen.

Voorzitter,

Vooraf een schets van de systematiek van de Tijdelijke wet maatregelen Covid-19 tot op heden.

De maatregelen die moeten worden genomen om de verspreiding van het virus Covid-19 tegen te gaan worden geregeld in de Twm en de daarop gebaseerde AMvB' s en ministeriële regelingen¹.

Besluiten die worden genomen op grond van de Twm kunnen van grote maatschappelijke betekenis zijn, niet alleen raken ze

¹ Art: 58^e, lid1,58f, lid1,4,5,58g, lid1,58h, lid1,58,58j, lid1,58l, lid5,58o,lid4,58p,lid1,2,3,58q,lid1,58r,lid1,58s,lid3,Wpg bevatten de delegatiegrondslagen. Adviesafdeling Raad van State 35.874 nr. 4

aan bepaalde grondrechten van de burger maar ze grijpen diep in op het persoonlijke leven. Ik denk hierbij aan de Lock Down van de afgelopen maanden, verplicht thuiswerken, het sluiten van de scholen en alle andere vrijheidsbeperkende maatregelen die sinds vorig jaar maart zijn genomen om verdere verspreiding van het virus te voorkomen.

Zoals ook wordt beschreven in de Memorie van toelichting is in de huidige Twm voorzien in een voorhangprocedure voor zowel de Tweede als de Eerste Kamer over het verlengingsbesluit wat elke drie maanden moet worden genomen. Bij koninklijk besluit wordt dan de geldingsduur van de wet, of van verschillende aangewezen onderdelen verlengd met telkens drie maanden. Vervolgens wordt het ontwerp aan de Staten-Generaal overlegd, niet eerder dan een week na het moment van overlegging vindt de uiteindelijke voordracht voor dat besluit plaats².

Daarnaast wordt de Afdeling advisering gehoord over de krachtens hoofdstuk Va geldende maatregelen voorafgaand het verlengingsbesluit³.

Tot zover de stand van zaken zoals deze vanaf 1 december 2020 inwerking is getreden.

Voorzitter,

Dit wetsvoorstel regelt dat zowel de Tweede als de Eerste Kamer van de Staten-Generaal het recht krijgen om in de toekomst een bij koninklijk besluit vastgestelde verlenging van de Tijdelijke wet maatregelen covid-19 (Twm) ongedaan te maken en daarmee de werkingsduur van de Twm definitief te beëindigen. De directe aanleiding hiervoor was de motie - Janssen gevolgd door de motie-de Boer waarbij de voorkeur van de Eerste Kamer is uitgesproken.

² Art VIII, lid 4 Twm

³ Art 58t, Wpg

Delegatie onder het vereiste van goedkeuring bij wet houdt in dat de regering direct na de plaatsing van het koninklijk besluit tot verlenging in het Staatsblad, een wetsvoorstel bij de Tweede Kamer moet indienen (waarbij advisering door de Afdeling advisering van de Raad van State achterwege kan blijven) dat strekt tot goedkeuring van het koninklijk besluit. Als de Tweede of de Eerste Kamer het wetsvoorstel verwierpt, vervallen met vrijwel onmiddellijke ingang alle bepalingen waarvan de werkingsduur werd verlengd.

Verwerping van het goedkeuringswetsvoorstel heeft tot gevolg dat de Twm ophoudt te bestaan en er geen wettelijke maatregelen meer kunnen worden getroffen ter bestrijding van de epidemie van COVID-19 of een directe dreiging daarvan. De betreffende ministeriële regelingen en het Tijdelijk besluit veilige afstand vervallen daarmee van rechtswege. Omdat het onwenselijk is om een voorhang - en nahang procedure te combineren, komt de in Twm opgenomen voorhangprocedure voor het verlengingsbesluit te vervallen.

Voorzitter,

Mijn fractie is verheugd dat de Eerste Kamer meer bepalende zeggenschap verkrijgt met dit nieuwe wetsvoorstel. Immers gaat het hier niet over zomaar een wetsvoorstel, maar over een wet dat ondanks zijn tijdelijke aard verstrekkende gevolgen heeft. Wij zullen als fractie van 50PLUS dan ook voor gaan stemmen.

Voorzitter,

Desondanks hebben de leden van mijn fractie toch een paar vragen. Waarom is gekozen voor deze insteek waarbij er voor of tegen gestemd kan worden door beide Kamers, terwijl het heel aannemelijk is dat er bijvoorbeeld wel een meerderheid is voor de afstandsregel maar niet voor andere maatregelen. Met deze voorliggende wet zou de gehele verlenging van de Twm ongedaan gemaakt kunnen worden en daarmee eindigt de werking van de Twm definitief. Mijn vraag aan de minister is, gezien de meest actuele stand van zaken met een onvoorstelbare toename van het aantal besmettingen, of dit wel de meest verstandige keuze is op dit moment? Is er werkelijk geen andere tussenoplossing zo vraag ik de minister?

Dit wetsvoorstel waarbij de Eerste Kamer meer bepalende zeggenschap verkrijgt versterkt de betrokkenheid als geheel, daar bestaat wat onze fractie betreft geen twijfel over.

Tegelijkertijd maken wij ons grote zorgen over de nu ontstane situatie waarbij de delta-variant ongekend om zich heen grijpt. Het is uitermate verstandig om ervoor te zorgen dat er snel en adequaat kan worden opgeschaald met maatregelen om de verspreiding van het Covid-19 virus onder controle te krijgen. En de alles of niets procedure zoals hij nu voorligt roept vragen op ingeval van oplopende besmettingen. Graag een extra toelichting van de minister op deze actualiteit in relatie tot dit wetsvoorstel.

Het voorliggende wetsvoorstel is ingediend op 25 juni. Op 26 juni is stap 4 met verdere versoepelingen ingegaan. Een omineuze timing.

Voorzitter,

Bij het inperken van de grondrechten is te allen tijde een grondige juridische onderbouwing nodig en toetsing aan de criteria van noodzakelijkheid, proportionaliteit en subsidiariteit. Maar daarnaast is het advies van de afdeling van de Raad van State altijd van groot belang.

Kan de minister nogmaals toelichten waarom hij van mening is dat het uitsluiten van horen van de Afdeling over de Goedkeuringswet gerechtvaardigd is? Naar onze mening is de motivering van doublure niet voldoende. Graag nogmaals een toelichting waarom hier wordt afgeweken van de uit de grondwetsgeschiedenis voortvloeiende terughoudendheid?

Voorzitter,

Zoals de situatie nu is, ziet het er niet naar uit dat de mensen die een eerste vaccinatie hebben gehad op tijd zijn tweede vaccinatie heeft kunnen halen om goed beschermd te zijn tegen de Delta-variant die overigens veel besmettelijker is dan de Britse-variant.

Naar de mening van onze leden is het niet alleen zo dat als de Delta-variant zo explosief rondgaat onder jongeren, dat de kans groot is op nieuwe mutanten die een bedreiging kunnen vormen voor de bescherming door vaccinaties, maar ook dat het risico op Long-Covid, en de daarbij behorende druk op de zorg nog voor behoorlijke problemen kan zorgen. Hiermee komt de zorgcontinuïteit in gevaar. Immers is er ook nog een tsunami aan herstellzorg die moet worden opgepakt, en bovendien wordt er dit jaar een griepgolf verwacht in het najaar.

Op dit moment lopen grote groepen veertigers, vijftigers en zestigers die nog niet volledig gevaccineerd zijn een groter risico alsnog ziek te worden of zelfs in het ziekenhuis te belanden⁴. Ook ouderen en kwetsbaren bij wie het vaccin niet volledig aanslaat, lopen gevaar. De minister is ongetwijfeld bekend met het fenomeen dat vaccinatie beschermd tegen ernstige ziekte en ziekenhuisopname, maar niet volledig tegen besmettingen. En de bescherming van 1 vaccinatie is een stuk lager in percentages uitgedrukt. Met andere woorden als de besmettingen bij de jongeren oplopen en er groepen 40érs en 50érs (hun ouders) nog niet volledig zijn ingeënt is het volgens

⁴ Volkskrant 9 juli 2021, Kabinet overweegt beperkingen nachtclubs en evenementen

onze fractie wachten op toename van ziekenhuisopnamen op de verpleegafdelingen en wellicht ook op de IC.

Wat denkt de minister hieraan te gaan doen?

Is de minister op dit moment nog steeds van mening dat dat de grondslag voor het verlengen van de avondklok niet verlengd zal moeten worden? Zo ja, dan graag een uitgebreide toelichting want de besmettingscijfers zien er niet rooskleurig uit.

Wij zien de beantwoording van de ministers van onze vragen met belangstelling tegemoet.

